

EXEMPLE DE BUNE PRACTICE ÎN FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR MATEMATICE ȘI DE EXPLORAREA MEDIULUI LA ELEVII DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ MICĂ ÎN CADRUL LECȚIILOR ONLINE

Bărbos (Kiss) Iulia-Cristina

*doctorand, Universitatea de Stat din Tiraspol,
profesor învățământ primar, Școala Gimnazială Chinteni, (MOLDO VA)
Email: julesi_kiss@yahoo.com*

Abstract:

Situația epidemiologică actuală impus predarea-învățarea-evaluarea în sistem online. Au urmat schimbări majore privind: analiza aplicativă a programelor școlare, planificarea învățării eficiente, modul de organizare a lecțiilor online, utilizarea resurselor didactice și problematica evaluării. Este nevoie de o direcție clară, de sugestii metodologice bine stabilite pentru a fi formate și dezvoltate competențele elevilor.

Analizând posibilitățile și limitele formării competențelor în manieră integrată, vor fi prezentate exemple de bune practice în formarea și dezvoltarea competențelor matematice și de explorarea mediului la elevii de vârstă școlară mică în cadrul lecțiilor online.

Keywords: lecții online, competențe matematice și de explorarea mediului, resurse didactice, elevi de vârstă școlară mică.

Rezumat:

Situația epidemiologică actuală a impus predarea-învățarea-evaluarea în sistem online. Au urmat schimbări majore privind: analiza aplicativă a programelor școlare, planificarea învățării eficiente, modul de organizare a lecțiilor online, utilizarea resurselor didactice și problematica evaluării. Este nevoie de o direcție clară, de sugestii metodologice bine stabilite pentru a fi formate și dezvoltate competențele elevilor.

Analizând posibilitățile și limitele formării competențelor în manieră integrată, vor fi prezentate exemple de bune practici în formarea și dezvoltarea competențelor matematice și de explorarea mediului la elevii de vârstă școlară mică în cadrul lecțiilor online.

Cuvinte-cheie: lecții online, competențe matematice și de explorarea mediului, resurse didactice, elevi de vârstă școlară mică.

Introducere

Învățământul în sistem online este o provocare atât pentru părinți și elevi, dar și pentru profesori deoarece este o situație nouă, situație pentru care n-au fost pregătiți în prealabil nici elevii, nici profesorii. Pe acest subiect apar foarte multe întrebări atât din perspectiva elevului și părintelui, cât și din perspectiva profesorului: „Elevul utilizează responsabil, în deplină siguranță internetul?”, „Prin convertirea sistemului tradițional de învățământ în cel online, se asigură egalitatea de șanse, o predare învățare-evaluare de calitate?”, „Programele școlare mai sunt actuale, ținând cont de faptul că ele au fost concepute pentru învățământ față-în-față?”, „Ce resurse metodologice, procedurale poate utiliza cadrul didactic?”, „Ce instrumente poate utiliza cadrul didactic în scopul formării și dezvoltării atât a celor opt competențe cheie, cât și competențelor generale și specifice pentru fiecare disciplină școlară în parte?”, „În ce măsură se pot forma competențele specifice în manieră integrată?”, „Devin prioritare competențele digitale? ”. În cele ce urmează, la aceste întrebări se caută răspunsuri, însă fiind un subiect cu grad ridicat de noutate, multe răspunsuri vor fi incomplete sau nesatisfăcătoare.

Predarea-învățarea-evaluarea în sistem online

În clasa virtuală, achiziționarea de cunoștințe - învățarea prin cercetare, observație și experimentare, sprijină învățarea elevilor pe baza descoperirii independente: în loc de rolul pasiv de observator, ei devin participanți la procesul de învățare. În cadrul lecțiilor de dobândire de noi cunoștințe și deprinderi, profesorii pot sprijini atât învățarea experimentală, cât și învățarea bazată pe proiecte, în timpul cărora dezvoltă gândirea critică a elevilor. Tehnologiile digitale care sprijină achiziția de cunoștințe și munca de cercetare oferă o oportunitate, oferind o gamă largă de informații și date reale, aproape de viață. Următorul tabel ilustrează treptele de achiziționare a cunoștințelor.

Tabelul 1.

Mecanismul de achiziționare de cunoștințe- învățarea prin cercetare

1	Utilizarea noilor cunoștințe
2	Încorporarea informațiilor și datelor în câmpul de cunoștințe
3	Sistematizarea informațiilor și datelor utile
4	Selectarea rezultatelor (informațiilor)
5	Analiza critică a rezultatelor
6	Utilizarea motoarelor de căutare prin înserarea de cuvinte cheie
7	Găsirea instrumentelor adecvate și utilizarea responsabilă a internetului
8	Focusarea pe găsirea întrebărilor

Precum se poate observa în tabelul 1, învățarea prin cercetare activează elevul, astfel realizând primul pas pentru învățarea autentică.

Învățarea activă presupune în primă instanță contactul cu Programele Școlare, ele fiind un suport atât în proiectarea, cât și în realizarea învățării. În clasa virtuală, profesorul poate crește interacțiunea și participarea elevilor în spațiul educațional, astfel elevii însușesc cunoștințe, deprinderi și își formează competențele specifice cerute de programele școlare. Pe lângă Programa Școlară, o importanță deosebită au resursele metodologice și procedurale, în scopul învățării active. Următorul tabel ilustrează structura învățării active [1].

Tabelul 2.

Structura învățării active

1	Asigurarea de feed-back
2	Sprrijinirea elevilor în învățare prin solicitarea exersării
3	Asigurarea climatului educațional optim (utilizarea unei platforme de învățare online)
4	Proiectarea și organizarea învățării
5	Descoperirea nevoilor individuale ale elevilor

Pentru a forma și dezvolta competențele elevilor și pentru a-și susține căile individuale de învățare, este esențial să existe forme adecvate și eficiente de organizare a învățării. Totodată, un impact major au și metodele selectate. Există mai multe metode prin care se pot realiza obiectivele operaționale, cu toate acestea, este important ca acestea să fie selectate în mod conștient, având la bază sprijinirea în cea mai mare măsură pe nevoile și caracteristicile elevilor [1].

Mediul educațional online, în cazul actual, clasa virtuală este un mediu independent de spațiu și de timp, oferind o oportunitate de a stabili colaborări între elevii clasei, elevii școlii sau chiar între elevi din diferite zone geografice. De exemplu, **Adservio** este un sistem de management al învățării, utilizat cu succes de către elevii și profesorii școlii noastre. Prin intermediul acestei platforme, se poate realiza procesul de predare-învățare-evaluare în sistem online. Beneficiile platformei sunt multiple și corespund nevoilor actorilor educaționali. Profesorul își poate desfășura optim activitatea în cadrul videoconferințelor, poate trimite teme, mesaje și avertismente elevilor, poate păstra legătura cu părinții, poate face prezența și nota elevii. Are posibilitatea de a genera chestionare și teste online. Platforma permite și organizarea activităților extracurriculare. Elevii pot accesa lecțiile sincron și pot încărca teme, trimite mesaje profesorilor. Totodată, au la dispoziție o bibliotecă virtuală.

Formarea și dezvoltarea competențelor matematice și de explorarea mediului în cadrul lecțiilor online

Colaborarea, munca în echipă între elevi, primește o atenție specială în sala de clasă. În sistemul online, colaborarea poate avea loc, de exemplu, în cercetare, creație și prezentare prin intermediul instrumentelor colaborative (de exemplu: Google Drive, Dropbox, Mentimeter sau Jamboard). Integrarea instrumentelor digitale în educație, aduce școala mai aproape de viața cotidiană.

În actualul sistem educațional, elevii trebuie să cunoască diferite instrumente, să-și formeze și să-și dezvolte competențe care contribuie la prelegerile lor, la îndeplinirea sarcinilor sau la feed-backul legat de munca

lor. La prezentarea muncii elevilor, posibilitățile de încorporare a acestor elemente ar trebui luate în considerare în timpul procesului de planificare, permițând astfel elevilor să se exprime oral. Încurajarea schimbului de cursuri online și prezentarea potențialului său este, de asemenea, crucială: asigurarea faptului că elevii învață să utilizeze resurse online etice și critice și să se familiarizeze cu principiile siguranței internetului.

În cadrul ciclurilor curriculare, în primul rând notăm că ciclul achizițiilor fundamentale (clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a), în România matematica și explorarea mediului se învață în manieră integrată. În acest context, proiectarea, organizarea învățării și evaluarea se realizează integrat, fie prin abordare multidisciplinară, fie prin abordare interdisciplinară [2]. În acest sens, și în cadrul lecțiilor online, se continuă prin abordare integrată. În acest context amintim resursele educaționale deschise, foarte populare și foarte des utilizate în cadrul lecțiilor de matematică și explorarea mediului: Kahoot, Wordwall, Quizlet, Quizzz, Mozaweb, Socrative, Redmenta, LearningApps, Livresq sau Asq. Pe lângă aceste RED, manualul digital al clasei, regăsit pe www.manuale.edu.ro, oferă un real sprijin în realizarea lecțiilor.

Prin această schimbare de paradigmă, esența a rămas neschimbată. Ca noutate, au intervenit resursele educaționale din mediul online și modul de realizare a lecțiilor, în loc de față în față, în cadrul învățământului online, discutăm despre „o învățare din fața ecranelor”.

CONCLUZII

Revenind la ultima întrebare din introducere, se poate constata faptul: competențele digitale au primit o importanță deosebită, ele fiind necesare învățământului în sistem online, dar motorul învățământului online este constituit de competența-cheie “a învăța să înveți”. acest aspect este susținut de realitatea cotidiană, prin care, în martie 2019, într-un timp extrem de scurt, învățământul românesc a întâmpinat învățământul online, în contextul de pandemie. Adaptarea și “învățarea din mers” au fost cuvintele cheie ale acelei perioade. Și în anul școlar 2020-2021 foarte multe școli din România au funcționat

în sistem hibrid sau online, iar din luna noiembrie, toate școlile au funcționat exclusiv în sistem online.

Prin susținerea căilor individuale de învățare, școala în sistem online promovează dezvoltarea atât a abilităților de auto-reflecție, cât și de auto-cunoaștere a elevilor. Școala orientează elevii către învățarea pe tot parcursul vieții, oferind forme de învățare coerente și încurajând utilizarea acestora.

BIBLIOGRAFIE

1. CIOLAN L., *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*. Iași: Editura Polirom, 2008. ISBN: 978-973-461-034-1.
2. PROGRAMĂ ȘCOLARĂ PENTRU DISCIPLINA MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI CLASA PREGĂTITOARE, CLASA I ȘI CLASA A II-A (2013): Aprobata prin ordin al ministrului Nr. 3418/19.03.2013, București.

Resurse educaționale online

1. <https://www.adservio.ro>
2. <https://asq.ro/>
3. <https://eduonline.roedu.net/>
4. <https://kahoot.com/>
5. <https://learningapps.org/>
6. <https://livresq.com/ro/>
7. <https://quizizz.com/>
8. <https://quizlet.com/>
9. <https://redmenta.com/>
10. <https://wordwall.net/>
11. <https://workspace.google.com/products/jamboard/>
12. <https://www.dropbox.com>
13. <https://www.google.com/drive>
14. <https://www.manuale.edu.ro/>
15. <https://www.mentimeter.com>
16. <https://www.mozaweb.com/ro/>
17. <https://www.socrative.com/>